

Lesy ČR začínají stavět klapkový jez na Dyji, který vrátí vodu do lužních lesů

7.9.2023 - | Lesy České republiky

Po dnešním předání staveniště může začít stavba několik let připravovaného vzdouvacího klapkového jezu na Dyji režírovaná Lesy České republiky. Díky jezu bude možné zvýšit hladinu řeky a zavodňovat soustavu kanálů nejrozsáhlejších lužních lesů v zemi strádajících suchem. Součástí projektu za bezmála 180 milionů korun, s jehož dokončením se počítá v listopadu 2025, jsou také revitalizace původních stavidel, stávků, kanálů, propustků, ale i tůň a vznik nových mokřadů na čtrnácti místech v připravované chráněné krajinné oblasti, vše v rámci programu Vracíme vodu lesu.

Jihomoravské lužní lesy někdy označované jako „zelená perla Moravy“ patří k ekologicky nejcenějším přírodním unikátům v Evropě. Vodohospodářské úpravy krajiny z druhé poloviny minulého století a v posledních letech zejména sucho způsobily dlouholetý úbytek vody v této oblasti, ustaly přirozené záplavy a hladina podzemní vody klesla asi o dva a půl metru. Pro lužní lesy je ale voda životní nutností, takže začaly viditelně chřadnout.

Lesy ČR, které luhy spravují, postupně obnovovaly a budovaly desítky vodních kanálů, stavidel a propustků přivádějících do vysychajících porostů vodu. „Oblast v posledních letech také pravidelně ve spolupráci s Povodí Moravy zaplavujeme vodou, což je ale možné jen někde, a zdaleka to nestačí,“ řekl generální ředitel Lesů ČR Dalibor Šafařík a pokračoval: „Proto jsme začali s projektovou přípravou jezu, který krátkodobě vzedme hladinu Dyje a umožní efektivní zaplavení území vodou a současně neovlivní negativně průtok v hlavním korytu řeky“.

Václav Gargulák, generální ředitel Povodí Moravy k tomu uvedl: „Už několik let funguje úzká spolupráce mezi Povodím Moravy a Lesy ČR, díky které dokážeme jednorázově dostat do lužních lesů na Břeclavsku vodu z novomlýnských nádrží. Klapkový jez umožní hospodárnější využití vody. Jde o jednoduchý vodohospodářský princip – zadržení vody v období nadbytku a její využití v období sucha. V případě povodňování lužních lesů pak nový klapkový jez umožní ještě efektivnější řízené využití vody z vodní nádrže Nové Mlýny“.

Podnik dnes předal staveniště společnosti Metrostav DIZ-OHLA ŽS, Soutok – Podluží vybrané ve veřejné soutěži a se stavbou jezu mezi Břeclaví a soutokem s Moravou Vlastní body • Mapy.cz se může začít. „Dvě třídvacetimetrové ocelové klapky vysoké přes dva metry uchytíme do spodní části železobetonové konstrukce jezu čepovými ložisky. Ovládat se budou jednostranně a mechanicky pomocí hydromotorů umístěných v bočních pilířích jezu. Jejich zvednutím zvýšíme hladinu řeky na požadovanou úroveň,“ popsal chystané dílo Pavel Hopjan, vedoucí správy toků pro povodí Dyje z Lesů ČR.

Projektové přípravě předcházela expertní odhad potřeby až 12 milionů metrů krychlových vody ročně. „Díky jezu můžeme takový objem zajistit během deseti dnů v roce, případně i v době extrémního sucha,“ dodal Hopjan a poděkoval Povodí Moravy, Městu Břeclav i Krajskému úřadu Jihomoravského kraje za spolupráci při přípravě projektu.

Investorem stavby jsou Lesy ČR, které požádaly v rámci Operačního programu Životní prostředí o 90procentní dotaci projektu. Výběrová komise ho v srpnu doporučila ke schválení.

<https://lesy-cr.cz/tiskova-zprava/lesy-cr-zacinaji-stavet-klapkovy-jez-na-dyji-ktery-vrati-vodu-do-luznich>

[-lesu](#)